

očitno, da je gospod glavar oni steber, ob kateri se naslanja.

Hrvaško. Hrvaški sabor ali deželni zbor je razšel tiho, prav tako tiho, kakor je bilo njegovo delovanje. Poslanci »narodne stranke« so mlačni, saj pa tudi drugače ni mogoče, kajti niso druga, kakor vladni kimovci: kar slavni ban hoče, to je slavno in dobro!

Ogersko. Prejšnji predsednik v ministerstvu, Koloman pl. Tisza je načelnik kalvinske zveze in obhaja sedaj 25-letnico te svoje službe. Se ve, da ga zveza nosi na rokah, kajti dokler je bil minister, delal je z vso močjo za vzboljšanje kalvinskih koristij, pa je zato tudi spravi katol. cerkev ob marsikatero blaginjo. — Madžari bi kaj radi razpustili rumunsko izobraževalno društvo na Sedmograškem, ker jim ni povolji, da izdaja rumunske knjige. Drugega uzroka doslej še nimajo za razpuščenje, toda kdor išče, najde že, kar hoče.

Vunanje države.

Rim. Da bi sv. oče Leon XIII. bili pisali našemu svetlemu cesarju, naj se brž ko brž nastavi novi nadškof v Zagrebu — ta govorica neki ni resnična. No če tudi ni popolnem resnica, verjame jo človek lahko, saj se zavlačuje imenovanje čez silo dolgo.

Italijansko. Carina na italijansko vino se je torej že znižala na 3 gl. 50 kr. za hl., vendar pa velja le za vino, ki se pripelje v sodih, ne pa za vino, ki se nalije v vagon brez sodov. To pa Lahom ni prav, ker jim hodi les za sode predrago.

Francosko. Predsednik republike, Sadi-Carnot, je bil te dni v Savoiji, deželi, ki je bila poprej pod Italijo in se ve, da je hvalil na vse pretege republiko in povzdigoval srečo, ki jo vživa Savoja, odkar je pod republiko francosko. Če je le tudi tolika tista sreča!

Angleško. Po angleški ustavi mora poslanec zopet na volišče, ako je postal minister; tudi sedanjim liberalnim ministrom je to bilo treba, ali vsi so imeli srečo ter ni nobeden propadel pri novih volitvah, sem ter tje pa jim je hodilo težko za večino, najbolj poslancu za Irsko, lordu Morley.

Nemško. V Mogunci ob Renu je bil ravno v času, kakor slovenski v Ljubljani, nemški katol. shod in je jako veselo, da so bili tudi ondi jedini, kakor smo bili v Ljubljani, gledé na glavne reči, ki so bile v razpravi. — Kolera se po nemških mestih prikazuje zmirom širje, celo v Berlinu je nekaj ljudij že umrlo za njo.

Rusko. Minister vnanjih stvari, grof Giers, se ne povrne več na svoje mesto, ker je malo upanja, da ozdravi; vendar pa še doslej nima naslednika. — Z angleško vlado je ruska si precej hudo v lasih zavoljo nekaterih dežel v Aziji, do vojske pa memino, da še ne pride med njima, najbolj iz strahu pred koncem take vojske.

Srbsko. Novo liberalno ministerstvo v Belem gradu ne ostane brž na vrhu, kajti izmed 137 poslancev stoji jih samo kacic 40 za ministerstvo, ostali pa so radikaleci, tedaj nasprotniki Ristića in njegove stranke. Za denar hodi pa tudi novim ministrom trdo, ker so kase blizo že prazne in vendar še stojimo skorej sredi leta.

Turška. Da je sultan zoper voljo ruskega carja vsprejel bulgarskega ministra Stambulova, znamo, ali sultan še je storil več, ker je na ravnost rekel, da si ne pusti v tem po nikomer kratiti pravice, da govori z najimenitnejšim svojim podložnikom. To je moška beseda.

Grško. Grški preti polom ali krida, kajti državne kase so prazne, pa nihče se ne nahaja, da prinese denarja na posodo. Trikupis in njegovo ministerstvo je sedaj v silnih zadregah: kako se izvije iz njih?

Afrika. Pri vojakah marokanskih je nastala neka kužna bolezen podobna koleri. Vse je v strahu, kaj bode, če je v resnici kolera.

Amerika. Kardinal Tašero protestuje zoper nove solske postave v Canadi, ker so neki popolnem na brezverskih načelih. Res, brezversnih načel ne manjka tudi v novem svetu.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Popotniki navadno popisujejo (čital sem čez 20 takih potopisov) le tuleče drviše, koje so videli v stari Kahiri v njih borni moskeji. Sreča mi je bila mila, da sem našel drviše raznih obredov tu kakor k skupni predstavi združene. Ker je moskija razven dveh prižnic brez stolov, bander in drugega cerkvenega orodja, imajo prostora dovolj. Pri vhodu kraj Mehmed-Alijevega groba opazim najprej moleče drviše, ki mirno na z dragimi preprogami pogrnenem tlaku sedijo in pobožno iz al-korana molijo. So to častitljive belolase glave. Nikdo se ne zmeni za nje.

Proti sredini ste dve trumi, bi rekel, kimajočih drvišev. Vsaka truma ima svojega šejka (predstojnika), ki s palico ob drvo takt vdarja, drugi pa iz prva sedijo, ustanejo, sedejo, skačejo, kimajo in izgovarjajo besede: razumel sem le »alah« (Bog).

Še bolj divjajo zvijajoči se drviši in popevajoči. Njih beseda je »mah-mud«. Telo strašno na desno in na levo zvijajo, glavo na vratu tako sučejo, da je groza. Vse gre v urnem taktu, ki ga daje šejk, njemu nasproti v sredini kroga pevata dva, oči se divje svetijo, na čelo stopa krvavi znoj, bele pene silijo iz ust. Eden pade v omedlevico, kakor božjasten. To je sedaj veliki svetnik! Pravoverniki prihitijo, ga manejo, šejk se skloni čez-nj in mu nekaj v uho zurmra. Pa hitro je zopet omedleli na nogah, na novo se začne »pobožnost«, »mah-mud, mah-mud« globoko iz prsi doni. Le pri teh sem videl dečke, in sicer četiri, ki so bili od zvijanja že čisto brez zavestni.

Najhuji so pa oni, ki je imenujejo tuleče drviše. Njih 1. k je:

„la ilāha ill' alāh,
mahoméd rasūl alēh“.
(— U — U — U —)
Ni boga razven Boga,
Mahoméd prerok Boga!

Bilo je kakih 40 v polukrogu. Šejk sedi mirno v sredini in enako »antifonam v brevirju« peva začetek sure zaznamenja začetek in konec pobožnih vaj. Trije bobnjači in dva z bronastimi skledicami začnejo svirati strašansko godbo, drviši začnejo pa v taktu gori navedene besede izgovarjati, telo nazaj, naprej metaje. Zmiraj hitreje bobnarji udarjajo, zmiraj divjisi je krik, h... h... le še se sliši iz globočine prs. Glava se do kolén pripogiba, dolgi lasi se vzadej dotikajo tal; »ja-hu« (oh, On!) sikne šejk, »hu-u-u« zakričijo drviši in »zikr« (pobožnost) je končana. Ali ne traja dolgo in iz nova začnejo bobnarji, na novo začne se divje bogočastje. Prsa hliptajo, usta se na široko odpirajo, polnijo s penami, daleč očesa izstopajo — to ni več pametnega človeka podoba! Brezzavestni pade ta in oni. Ja-hu, ja-hu doni od vseh strani, vse blagruje novega svetnika. Božjast pri drviših ni redka. Saj je znano, da je tudi Mohamed veliki prerok božji bil epileptičen. Božjast je

tedaj znamenje velike svetosti, kakor se tudi ljudje, ki se jim meša, kot svetniki častijo.

Ne daleč od tulečih vrteli so se v krogu po njih taktu in godbi tudi plesajoči drviši. To so bile zanimive postave. Njih mladi, blede, od velikega posta upadli, a plemeniti obrazi so mi ugajali, bela dolga obleka njim je dobro pristajala. O, to bi bili pri nas tudi sveti menihi! Sukali so se po malem, slovesno, z razprostrtimi rokami, desnico navzgor, levico navzdol, z glavo na stran položeno. Vse to ima svoj skrivnostni pomen. Nagnjena glava znači ponižnost, zaprte oči zamaknjenje v Boga, vzdignjena desnica prosi blagoslova od zgoraj, omagajoča levica pa zaničuje, odriiva vse posvetno. Redno vrtenje v krogu pa kaže, kako naj človek neprenehoma na Boga misli, okoli katerega se sné nebo in zemlja in vse zvezde.

Vendar v obče je bil tu strašen večer. O pobožnosti tu ni govoriti, sicer bi skrunil to kpo besedo. Ljudstvo pa zija, se pogovarja, kriči, smeje, paglaveci se trgajo in še huje reči gledaš. Neprenehoma sem poluglasno molil: O Bog, dovolj naj bo kazni, dovolj zmote! Daj pot luči svete vere! Smili se ubogega zaslepljenega ljudstva! Dolgo nisem se mogel ločiti, kakor bi me držala nevidna moč, pač velika radodarnost nazaj. Vsaki mojih živcev trepetal je razburjen, spanec mi to noč ne bode zatisnil očí, saj ne bode zamogel počivati duh. O polnoči sem se vračal sam peš, tovariše sem zgrešil. Ni me bilo strah, čeravno sam nisem vedel, v koliki nevarnosti sem bil. Srečno sem našel muskije-nlico in tedaj tudi že ugledal od daleč svetilnico hotela »de Nil«.

(Dalje prih.)

Smešnica. Dečka so hotele oči in skrbna mati jima je dala zdravilo, tako imenovani »evengar« — zdravilo je sicer dobro, pa peče hudo. Na to pa se mlajši milo zjoče in mati ga vpraša: »Kaj pa se joče moj Tinček?« »Ivanu ste dali«, odgovori Tinec, »večji »even-gar«, kakor pa meni«.

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Svetli cesar darovali so župniji Jurkloster pri Laškem trgu za popravljanje tamošnje cerkve 100 gld.

(Deželni zbor.) Jutre snide se, kakor drugi, tudi štajarski dež. zbor, toda poslanci so te misli, da se vrnejo k malu iz Gradea, kajti dež. odbor še nima pripravljenih predlogov in brez teh tudi dež. zbor nima dela. Tokrat je bila pač vlada prehitra — za dež. odbore!

(Miloščina.) Neimenovani vlč. gospod župnik z Dravskega polja so darovali za vse podpore vredno novo Marijino cerkev v Mariboru 5 gld. in za prepotrebno dijaško kuhinjo Mariborsko tudi 5 gld. in za le-to tudi č. g. France Simončič, kaplan pri Sv. Benediktu v slov. goricah, isto tako 5 gld. Bog plati!

(Volitev.) Dne 20. septembra bodo občinske volitve na Slatini. Borba bode huda a upamo, da bodo vsi naši volilci možje, torej zmaga na njih strani, saj gre za njih postenje, za njih denarje.

(Podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda v Konjicah bode imela svoj redni občni zbor dne 18. sept. 1892 popoldne ob 3. uri v dvorani Posojilnice Konjiške. Na dnevnem redu je: Poročilo o delovanju društva v preteklem letu in volitev novega odbora. Uljudno vabi vse ude

Odbor.

(Slovensko društvo) »Sava« priredi v nedeljo, dne 11. septembra, v zvezi z narodno veselico, ka-

tero priredi slavná čitalnica Ormoška, »okrožni dijaški shod«, h kateremu so poklicani in povabljeni gg. akademiki in abiturijenti. Gosti dobri došli. Začetek ob 2. uri popoldne v prostorih g. Kapusa.

(Čitalnica) v Ormoži priredi v nedeljo, dne 11. septembra na vrtu g. Fr. Kapusa svojim udom veselico ter sodeluje pri njej godba iz Ptuja. Na vzporedju je petje osem pesmij in godba, začetek ob 5. uri zvečer.

(Častni občan.) Č. g. Fr. Ser. Rath, župnik pri Sv. Lovrenci na Dravskem polju, je dobil od občin v Franski župniji čast častnega občana. Imenovani gospod ima velike zasluge za fransko župnijo, v kateri je bil čez 20 let za župnika ter je novo cerkev postavil, skorej največ iz nabranih darov.

(Kokoši) rajši nesó in imajo jajca trdo luščinje, ako se jim daje stolčenih svinjskih kostij po večkrat v tednu. Sedaj imajo jajca čedalje večjo ceno, dobro bi bilo, ako jih več nanese kokoš gospodinji.

(Cena žita.) Na trgu v Mariboru je bila zadnjo soboto pri žitu ta-le cena: pšenica hl. po 13 kron in 40 beličev, rž 11 kron in 70 beličev, ječmen 9 kron in 40 beličev, turšica 9 kron 80 beličev, pšeno 10 kron in 40 beličev, ajda 10 kron in 40 beličev in oves 4 krone in 45 beličev.

(Izpregledal) je otrok, ki se je slep porodil, pri g. župniku Kneippu v Wörishofnu. Njegovi starši so pošteni kmetje na Tirolskem.

(Bučele.) Pri g. J. Ivanjšiču, trgovci pri Sv. Juriji ob Ščavnici, so se uni dan bučele rojile in spravili so jih v navadni panj. Ali tam se jim ni dopadlo ter so se preselile v sodček, v katerem je bilo prej pivo.

(Iz deželne blaznice) v Felddorfu pri Gradci je ubežala Ivana Krelj, 29 let stara kmetica z Remšnika. Na sebi je imela obleko, kakor je na tistem zavodu v navadi.

(V bogoslovje) lavantinske škofije vsprejeti so ti-le gg.: Alojzij Rožman iz Ljutomera v tretje leto, v prvo pa Jakob Fink iz Žič, Jožef Gobec iz Rogatec, France Gomilšek s Ptuja, France Gosak iz Žič, Ignacij Hauptmann iz Marije Device v puščavi, Anton Korošec iz Št. Jurija ob Ščavnici, Ivan Kozinec iz Polja, Martin Kranjc iz Majšperka, Janez Lorbec iz Št. Lenarta v slov. goricah, Anton Miklič iz Dobropolja, Makso Ocvirk iz Celja in Janez Rožman iz Artič.

(Denar.) Zadnjo soboto je v Slivnici pri Mariboru dobil tamošnji pek goldinar za nekaj peke, ali prepozno je izpoznal, da je ponarejen. Žensko, ki mu ga je dala, iskali so še isti dan po Mariboru, pa je niso našli. Kakor se sodi, ima ona še več ponarejenih goldinarjev pri sebi.

(Toča.) V nedeljo večer je bila skorej po celem slov. delu naše dežele nevihta in toča; okoli Maribora je bila celo trikrat; škode je veliko pri Kamnici, na Pekrah pri Sv. Petri in na vzhodnem delu Pohorja. Tudi po gričih in hribih okoli Slatine je storila precej škode.

(Gozd.) Na drž. sadiših štajarskih dobi se te jeseni do 400.000 gozdnih sadik, posebno smrečic, jasenov, belih in črnih borov, javorov, lip in orehov za manj premožne posestnike brez plačila, za druge pa za primerno plačilo. Prošnje se naj vložijo najdalje do dne 1. oktobra 1892 pri c. kr. deželnem gozdnem nadzorniku v Gradci.

(Cigani.) Nadvojvoda Jožef je razpostavil — dve, tri leta je tega — na svojih ogerskih zemljiščih v Dobovi mlade cigane ter jim je prepustil polje in lična stanovanja v rabo. Da jih še bolj priveže na dom, skrbel jim je tudi za žene, zale ciganke. Kaki dve leti so te rodbine zdržale na svojem novem domu, letos pa so izginile ter so se razpršile po svetu, ne da bi pustile za seboj znamenja, da se še njih katera povrne.